

تحليل روز

دوربرگردان اردوغان!

احمد کاظم زاده - رجب طیب اردوغان رئیس جمهور تر کیه که پیش از این در واکنش به بیانیه مشترک سفیران ۱۰ کشور غربی در حمایت از یک شخصیت سیاسی در زندان، آن‌ها را تهدید به اخراج کرده بود، از موضع خود عقب نشینی کرد.او پس از دیدار چند ساعته با کابینه خود با موضوع تنش دیپلماتیک با کشورهای غربی اعلام کرد: «سفیران در سر خود را آموخته‌اند و از این به بعد احتیاط بیشتری خواهند کرد.» وی همچنین در پیامی تلویزیونی گفت: «هدف ما مطلقاً ایجاد بحران نیست، بلکه هدف ما محافظت از عزت، غرور و حقوق حاکمیتی تر کیه است! پیش از این نیز اردوغان تک‌تک با برخی از کشورهای غربی مانند آمریکا و فرانسه در باره مسائل مختلف شاخ به شاخ شده بود اما این که به‌طور همزمان با ۱۰ کشور آن‌هم اروپایی و آمریکارو در روشود سابقه نداشت. به نظر می‌رسد اردوغان از این نگران است که بعد از به‌قدرت رسیدن بایدن یخ‌های روابط آمریکا و اروپا آب و به‌تبع آن ماهیت تهدیدها هم از سخت‌افزاری به نرم‌افزاری تبدیل شود، در دوره بایدن بر خلاف دوره ترامپ احتمال شکل دادن به جنبش‌های اعتراضی تقویت شده‌است. همچنین به‌نظرمی‌رسد اردوغان با پاب‌مناسباتی که طی ۱۹ سال زمامداری خود با قدرت‌های غیرغربی از جمله روسیه و چین باز کرده یاروابلی که با سایر کشور‌های در حال توسعه در مناطق مختلف شکل داده، خیالش از این که به‌طور همزمان با کشور‌های غربی به صورت مدیریت شده در بیفتند راحت بود، هر چند خیلی‌ها حتی دستگاه دیپلماسی تر کیه این تصمیم را با نگرانی دنبال و با احتیاط عمل می‌کردند به‌ویژه آن که این تصمیم در زمانی اتخاذ شد که علاوه بر ادامه کاهش ارزش لیره، بحران سوخت هم به‌مجموعه چالش‌های داخلی اضافه شده‌است و از این دید شاید انتشار این خبر راه بینابینی بود تا هم نیاز‌های روانی اردوغان برطرف شود و هم این که جلوی تخریب روابط تر کیه با اروپا و آمریکا گرفته شود. بر همین اساس هر چند اظهارات اردوغان از ابعاد جدیدی از تنش‌های خفته بین تر کیه و غرب پرده برمی‌داشت که در آینده می‌توانست تشدید شود اما حالا با عقب نشینی اردوغان بعید به نظرمی‌رسد تهدیدهای سابق او در مقطع کنونی بتواند بحرانی را در روابط دو طرف ایجاد کند.

اندیشکده روز

رقابت مسئولانه باچین؟

برو کینگز در یادداشتی بیان کرده که نه آمریکا و نه چین تمایلی ندارند که رقابت میان آن‌ها به سمت خصومت میل کند و در عین اصرار بر منافع خود، در مسیر‌های مسالمت‌آمیز برای حل اختلافات تأکید دارند. چین به تازگی بسته‌ای پیشنهادی ارائه کرده که در آن آمریکا در مقابل درخواست همکاری در مسائل جهانی مانند تغییرات آب‌وهوایی، باید از انتقاد از سیستم داخلی چین و سیاست‌های آن در قبال هنگ کنگ، سین کیانگ، تبت و تایوان خودداری کند. نویسنده مدعی است نارضایتی از سیاست خارجی چین در کشور‌های حوزه اقیانوس هند و آرام گسترش یافته و تشکیل پیمان‌های کوآد و آکوس را نشانه آن دانسته‌است. در عین حال پیشرفت‌ها نباید در ظرفیت تهاجمی چین نسبت به آمریکا اغراق کرد. از سوی دیگر بر‌خی دولت‌های منطقه‌ای مانند مالزی و اندونزی و همچنین اعضای آسه‌ان، نگرانی خود را در باره گسترش رقابت امنیتی و تسلیحاتی آمریکا و چین ابراز داشته‌اند. افزایش زادخانه هسته‌ای چین در کنار بر نامه هسته‌ای که در شمالی وزیر دریایی‌های هسته‌ای استرالیا، بر نامه‌های عدم اشاعه را در منطقه تحت الشعاع قرار می‌دهد. در این یادداشت توصیه شده که واشنگتن باید به دنبال یک رابطه چندوجهی با چین باشد: رقابت سالم با پکن و در صورت لزوم مقابله با رفتار تهاجمی آن در کنار پیگیری مذاکرات با حسن نیت در حوزه‌هایی مانند تجارت و کنترل تسلیحات که دو طرف دارای تر کیبی از منافع متضاد و همگرا هستند.

اردوغان دستور خود مبنی بر اخراج سفیران ۱۰ کشور غربی را لغو کرد

دنده عقب آقارجب!

رجب طیب اردوغان رئیس جمهور تر کیه که پیش از این در واکنش به بیانیه مشترک سفیران ۱۰ کشور غربی در حمایت از یک

مصر و سوریه

در مسیر بازسازی اتحاد تاریخی

رای‌ال‌یوم: پس از گفت‌وگوی تلفنی شاه‌اردن و ولیعهد ابوظبی با بشار اسد، دمشق و قاهره در حال زمینه‌سازی برای اولین گفت‌وگوی مستقیم رئیس‌جمهور مصر با همتای سوری او هستند

در شرایطی که با توانمندی دولت سوریه برای گذار از دوران بحران بزرگ، روند تحولات مربوط به بازگشت دمشق به فضای بین‌المللی و افزایش تمایلات دولت‌ها برای برقراری مجدد روابط با دولت مشروع این کشور در حال سرعت یافتن است، گمانه‌زنی در باره این که کدام یک از رهبران سیاسی جهان عرب گام‌های جدید را برای کنار زدن پرده‌های تمایل به دیدار با بشار اسد خواهد برد داشت، متوجه ژنرال السبسی رئیس‌جمهور مصر شده‌است.

در این باره روزنامه‌رای‌ال‌یوم چاپ لندن گزارش داد که پس از گفت‌وگوی تلفنی شاه‌اردن و ولیعهد ابوظبی با رئیس‌جمهور سوریه، دمشق و قاهره در حال زمینه‌سازی برای اولین گفت‌وگوی مستقیم رئیس‌جمهور مصر با همتای سوری او هستند. این موضوع در شرایطی است که طی یک سال اخیر علاوه بر انجام سفرهای متعدد آشکار و پنهان هیئت‌های سیاسی و نظامی دو طرف، پارلمان مصر در اقدامی مهم از دولت این کشور خواستار بازسازی روابط با دمشق شد و همچنین در مهر ماه امسال برای نخستین بار پس از شروع بحران سوریه وزیران خارجه دو کشور در حاشیه نشست عمومی سالانه سازمان ملل در نیویورک با یکدیگر دیدار و گفت‌وگو کردند. دیداری که هم از لحاظ نمادین بودن و هم از نظر موضوعات گفت‌وگو برای نشان دادن شروع فصل جدید روابط میان دو متحد دیرین در جهان عرب حائز اهمیت بود. به نوشته الوقت، روابط مصر و سوریه از قدمت تاریخی طولانی بر‌خوردار است.

معترضان طرفدار دموکراسی در سودان در اعتراض به کودتای روز دوشنبه، برخی خیابان‌های خارطوم، پایتخت، را با سنگ‌های موقت و آتش‌زدن لاستیک‌ها مسدود کردند. درگیری‌های خیابانی در این کشور ۷ کشته و ۱۴۰ مجروح به جا گذاشت. به گفته برخی فعالان سیاسی و مدنی در سودان، نیروهای امنیتی و نظامی این کشور دوشنبه شب با جست‌وجوی خانه به‌خانه به دنبال بازداشت رهبران معترضان بوده‌اند. سودان در این روز صحنه کودتای ارتش بود که در جریان آن ژنرال عبدالفتاح البرهان،

به شخصیت غوغا سالار اردوغان، او احتمالاً این بار نیز از مواضع جنجالی اش عقب‌خواهد نشست. او پس از دیدار چند ساعته با کابینه خود با موضوع تنش دیپلماتیک با کشورهای غربی مدعی شد: «سفیران در سر خود را آموخته‌اند و از این به بعد احتیاط بیشتری خواهند کرد.» این سخنان در حالی است که جو منفی حاصل از قطع روابط دیپلماتیک با کشورهای غربی، یکی از دلایل اصلی سقوط تاریخی ارزش لیر تر کیه اعلام شده‌است. با این حال، گفته می‌شود که سفارتخانه‌های غربی در پیام‌های خود به ماده ۴۱ کنوانسیون وین مبنی بر دخالت نکردن در امور داخلی کشور میزبان استناد و به نوعی در باره آن اعلام پایبندی کرده‌اند. رسانه‌های دولتی در تر کیه سعی کردند با اشاره به این پیام‌ها آن را «عقب‌نشینی» غربی‌ها قلمداد کنند. تهدید اردوغان به اخراج ۱۰ سفیر، جدی‌ترین تنش با غرب به ۱۹ سال رهبری او در تر کیه تلقی شد. آناتولی با پوشش زنده سخنان رجب طیب اردوغان به نقل از وی نوشت: «کسی که به استقلال کشور ما و حساسیت‌های ملت ما احترام نگذارد، بدون توجه به عواضش نمی‌تواند در این کشور زندگی کند.» در این گزارش به بخش دیگری از سخنان

اردوغان اشاره شده و آمده‌است: «نمی‌توانیم دخالت گروهی از سفیران کشورهای دیگر در امور قوه قضاییه‌مان را که حتی نهادهای مقننه و اجرایی خودمان نیز طبق قانون اساسی اجازه دخالت در آن را ندارند، بپذیریم.» سفیران ۱۰ کشور غربی از جمله آمریکا و چند کشور اروپایی همچون فرانسه و آلمان پیشتر با انتشار بیانیه‌ای خواستار آزادی عثمان کاوالا، از فعالان مدنی و مخالفان دولت اردوغان شده بودند. آنکارا از مدت‌ها پیش عثمان کاوالا را به تلاش برای بی‌ثبات کردن کشور و مشارکت در کودتای نافرجام سال ۲۰۱۶ متهم و به همین بهانه با اتهام‌هایی چون تأمین مالی اعتراضات و دست داشتن در برپایی تجمعات وی را بازداشت کرده‌است. اتهام اولیه کاوالا تأمین مالی و سازمان‌دهی تظاهرات ضد دولتی در اعتراضات سال ۲۰۱۳ پارک گزی در استانبول بود. او به این اتهام و همچنین اتهام «تنبانی با کردها» دو سال و نیم در زندان ماند. سپس یک بار دیگر در ارتباط با کودتای نافرجام تر کیه و اتهام جاسوسی بازداشت شد. در فوریه ۲۰۲۰ از این اتهامات تبرئه شد اما در ژانویه امسال دادگاه تجدیدنظر این حکم را رد و ۲۶ نوامبر را تاریخ دادگاه او تعیین کرد.

مقام اطلاعاتی سابق عربستان
از قصد محمد بن سلمان برای ترور ملک عبدال... خبر داد

ارباب اره‌ها در دربار سعودی

«سعد الجبری» مشاور امنیتی محمد بن نایف، ولیعهد و وزیر کشور سابق سعودی، به بحرانی برای دولت ریاض و شخص «محمد بن سلمان» تبدیل شده‌است. او که اکنون در کانادا و تحت حفاظت شدید نیروهای امنیتی این کشور قرار دارد، دست به یک افشاگری جدید زده‌است. افشاگری که نشان می‌دهد پیش از قتل جمال خاشقچی و تکه کردن جنازه او با اره برقی نیز ولیعهد سعودی طرح ترور متوعی را در سرداشته‌است. الجبری ادعا کرد در سال ۲۰۱۴ میلادی شاهزاده محمد بن سلمان به خود بالید که می‌تواند ملک عبدال... پادشاه پیشین عربستان را یکشدتا پدرش به تاج و تخت سعودی برسد. بن سلمان در حضور بن نایف رئیس دستگاه اطلاعاتی و وزیر کشور وقت عربستان گفته بود: «من می‌خواهم ملک عبدال... را ترور کنم. بعد یک حلقهٔ سمی از روسیه دریافت می‌کنم و بعد از آن تنها کافی است که با او دست بدهم و دیگر کار تمام است.» محمد بن سلمان این سخنان را در حالی بیان کرده که ۷ سال پیش هیچ نقش برجسته‌ای در دولت نداشت و به پدرش خدمت می‌کرد. ملک سلمان در ژانویه ۲۰۱۵ میلادی پس از مرگ برادر ناتنی اش ملک جبرئیل دیگر سلطنت رسید. سعد الجبری از این مصاحبه برای دادن هشدار به بن سلمان استفاده کرد

غیرنظامی» اداره می‌شد. ارتش سودان اکنون تمام قدرت را به دست گرفته‌است. از همین رو سودانی‌های معترض در پاسخ به کودتای ارتش به خیابان‌های خارطوم، پایتخت این کشور روانه شدند. آن‌ها خواستار آزادی عبدال... حمدو کو دیگر دولتمردان غیرنظامی سودان هستند. اما ژنرال برهان با اعلام وضعیت فوق‌العاده در سودان تأکید کرد که نیروهای مسلح می‌خواهند امنیت را در کشور برقرار کنند. او وعده داد که تابستان دو سال بعد با برگزاری یک انتخابات، قدرت را به دولت غیرنظامی واگذار خواهد کرد.

فیس بوک منتج به تشدید نفرت‌پرانی شود. مدیر سابق فیس بوک سپس ادعا کرد که ناآرامی‌ها در میانمار و اتیوپی آغاز دوره جدیدی از ناآرامی‌ها در جهان است چون الگوریتم ناقص فیس بوک برای رتبه‌بندی محتواها تنها بر پایه دو عنصر طراحی و فعال شده‌است: نخست، بر جسته کردن محتواهای دو قطبی و تفرقه‌رانیگز و دوم، جلب تمرکز بر این محتواها. هاوگن در ماه اکتبر نیز در جلسه کمیته تجاری فرعی سنای آمریکا گفته بود که فیس بوک به سلامت نوجوانان آسیب می‌رساند. وی به تازگی ده‌ها هزار صفحه از اسناد فیس بوک را که پیش از ترک این شرکت کپی کرده بود، در اختیار رسانه‌های آمریکایی گذاشته‌است.

فیس بوک؛ پشت پرده ناآرامی‌های میانمار و اتیوپی!

فرانسیس هاوگن مدیر سابق فیس بوک در باره عملکرد تفرقه‌انگیز این شبکه‌افشاگری کرد

فرانسیس هاوگن، افشاگر فیس بوک، در پارلمان بریتانیا گفت که این شبکه اجتماعی به دلیل نحوه طراحی الگوریتم‌های آن برای ترویج محتواهای تفرقه‌برانگیز، بنزین بر آتش ناآرامی‌های شدیدتری در سراسر جهان می‌ریزد. به نوشته یورونیوز، هاوگن، مدیر سابق محصولات فیس بوک که به افشاگری علیه این شبکه اجتماعی روی آورده، با حضور در جمع اعضای کمیته منتخب پارلمان بریتانیا که در حال بررسی برنامه تنظیم مقررات شرکت‌های جوانی که فقدان آن‌ها موجب شده عملکرد

بین الملل

پیشخوان بین الملل

لهستان؛ رو در رو با اروپا / فایننشال تایمز: مقامات دولت لهستان، در میانه تنش بی‌سابقه با اتحادیه اروپا از مسئولان این نهاد در بروکسل خواسته‌اند دست از تهدیدهای خود بردارند. اتحادیه اروپا در پی بروز اختلافات عمیق بر سر قانون این اتحادیه، لهستان را به اقدامات تنبیهی از جمله تحریم‌های اقتصادی تهدید کرده‌است. این نخستین بار است که اتحادیه اروپا قصد دارد علیه یکی از اعضای خود، چنین تنبیه سختی را در نظر بگیرد. دولت راستگرای لهستان، به تازگی قوانین اتحادیه اروپا را به چالش کشیده و اعلام کرده که قوانین کشوری، مقدم بر قوانین اتحادیه است. برخی از تحلیل‌گران، احتمال خروج لهستان از اتحادیه اروپا یا «پولگزیت» را جدی دانسته‌اند.

توثیت روز

تساهل دینی به شیوه فرانسوی؛ مسجدی در غرب فرانسه بسته شد! شبکه تلویزیونی ب.اف. ام فرانسه در توئیتر نوشت: ژرار دارمانن، وزیر کشور فرانسه در توضیح بسته شدن مسجد شهر آلون واقع در غرب فرانسه گفت: «عملکرد این مسجد با ارزش‌های جمهوری کاملاً مغایر بود!»

نمای روز

اسپونتنیک افغانستان ویدئویی را از لحظه هدیه دادن امیر خان متقی، وزیر خارجه دولت طالبان به وانگ یی، وزیر خارجه چین در دوحه منتشر کرد. وانگ یی و امیر خان متقی، دیروز در دوحه با یکدیگر دیدار و گفت‌وگو کردند. پیش از این دبیح...، مجاهد، سخنگوی طالبان در صفحه کاربری خود در توئیتر نوشت: امیر خان متقی با وزیر خارجه چین و هیئت همراه وی دیدار مهمی خواهد داشت و در این دیدار مسائل سیاسی و اقتصادی مهم در روابط بین افغانستان و چین بررسی خواهد شد.

چهره روز

شاهزاده ماکو، دختر ولیعهد ژاپن روز سه‌شنبه پس از سه سال جنجال رسانه‌ای و با وجود نارضایتی بخشی از افکار عمومی با کی‌کومورو، پسر غیر «نجیب‌زاده» از دواج و خاندان سلطنتی راترک کرد. شاهدخت ماکو، با عنوان رسمی «ماکوی آکی‌شینو» دختر برادر کوچک ناروهیتو، امپراتور ژاپن است. کی‌کومورو کیل دادگستری است و در یک دفتر خدمات حقوقی آمریکایی کار می‌کند. کاخ امپراتور ژاپن پیش از این و در زمانی که خبر از دواج شاهزاده ماکو قطعی شد، اعلام کرده بود که مراسم سنتی و تشریفاتی عروسی سلطنتی انجام نمی‌شود. به علاوه خاندان پادشاهی مبلغ مصوب برای یک شاهدخت را که با فردی «عامی» از دواج می‌کند، به‌وی پرداخت نخواهد کرد. این مبلغ براساس قوانین سلطنتی می‌تواند تا ۱۵۳ میلیون ین (معادل یک میلیون و ۲۰۰ هزار یورو) باشد. /یورونیوز